

11
25.

FLORULA LYCCENSIS.

EXHIBENS PLANTAS PHANEROGAMAS,
CRYPTOGAMAS VASCULARES ET CHARACEAS
IN CIRCULO LYCCENSI

LIBERE CRESCENTES

ADIECTIS ADNOTATIONIBUS IN SPECIES ET GENERA
NONNULLIS NEC NON PLANTARUM RARIORUM LOCIS
NATALIBUS.

DISSERTATIO
INAUGURALIS BOTANICA,
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI PHILOSOPHORUM ORDINIS
IN
ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE
ALBERTINA REGIOMONTANA
UT SUMMI
IN ORDINE PHILOSOPHORUM HONORES
RITE SIBI CONCEDANTUR
DIE I. M. IUNII A. MDCCCLVIII. H. XI L. C.
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR
CAROLUS GUSTAVUS SANIO
BORUSSUS.

OPPONENTIBUS :

DR. MEDIC. **STOBBE,**
DR. MEDIC. **LICHTENSTEIN.**

HALIS SAXONUM

FORNIS EXPRESSUM GEBAUERIO - SCHWETSCHKIANIS.

FLORIDA LYCEUM

EXHIBENS PLANTAS FLORIDAE
CYPRIOTICAS ET ALIAS
IN CIRCUITU LYCEI
AD HOC ADORNANDAS
AD HOC ADORNANDAS
AD HOC ADORNANDAS

DISPOSITION

IN ALPHABETICO
ORDINE

GRATIOSI PHOTODUPLICATIONS

ALMA MATER
ALBERTA
BY ORDER OF THE BOARD OF
TRUSTEES
DATE: MARCH 2, 1900

CHARLES GUSTAVUS

OPPOSITUM
BY THE STATE
OF ALABAMA

WALTER

BOTANOPHILIS BORUSSICIS

AUCTOR.

BOTANIKALIS BOKSIS

1870

Diu haesitavi, quam materiam eligerem ad conscribendam dissertationem, quod, quum praecipue in rebus anatomicis versatus sim, eae non videbantur commode latinis verbis exhiberi posse; quum mihi in mentem veniret, floram circuli Lyccensis, patriae terrae, quam jam puer saepissime peragravi ac postea, quum civis academicus factus essem, feriis saltem accurate perquisivi, hoc in libello tractare. At non frustra excursionibus frequentissimis florae soli patrii operam dedi, quum mihi non solum eveniret, magnam talium plantarum copiam invenire, quae adhuc sunt rarissimae in Borussia et orientali et occidentali, sed complures etiam, quae eo tempore nondum erant in Borussia observatae, quarum una etiam in Europa tribus tantum locis natalibus gaudet. Quas plantas a me observatas, quum nondum sint publici juris factae, operae pretium fore spero his in pagellis in notitiam botanophilorum Borussicorum perferre; nam et notitia florae totius Borussiae non nisi cognitione plantarum singulorum circulo efficitur et phytographo est non raro magni momenti, si plantarum quarundam distributionis extremos limites perquirat, certam stirpium singularum regionum habere notitiam.

Quum Flora Borussica et montium tractibus careat, et nimis ad septentriones spectet, non est mirandum, eam copia plantarum non ita abundare, quam regiones, in quibus illae supra commemoratae condiciones conveniunt; tamen ejus flora non ita est tenuis, quum fere 1100 plantae phanerogamae ibi libere crescant, quarum circa 700 in flora Lyccensi proveniunt. Non demum est dubitandum, [multas stirpium species ibi etiam esse inveniendas, quod equidem fere quotannis paucis hebdomadibus, quibus civi academico feriis plantarum ibi legendarum occasio data erat, nonnullas inveni, quae vel ad illud tempus non erant mihi in flora Lyccensi provenientes notae, vel nondum etiam in flora Borussica observatae erant. Quod eo minus est mirandum, quum etiam in iis floribus, quae ob nimiam botanophilorum copiam sunt notissimae, quotannis fere ibi adhuc ignotae plantarum species inveniuntur. Berolinum exempli gratia nominetur.

Familias secundum auctores illustrissimos florum Borussicae Patze, Ernestum Meyer et Elkan, paucis mutatis, disponui.

Monocotyledones.

Gramineae.

1. *Alopecurus pratensis* L.
2. *A. geniculatus* L.
3. *Phleum pratense* L. cum var. β . *nodosum*.
4. *Phl. Boehmeri* Wib.
5. *Agrostis canina* L.
6. *A. vulgaris* With.
7. *A. alba* L.

8. *Apera spica venti* P. B.
9. *Calamagrostis lanceolata* Roth.
10. *C. Epigeios* Roth. cum var. β . *glauca*.
11. *C. neglecta* Gaertn., Mey. et Scherb. Ad lacus Lyccensis litus prope dominium Lyck usque ad fruticeta „Birkenwäldchen“ vocata; hanc speciem etiam in pratis Karbojin collegisse memini, unde autem exemplaria non habeo.
12. *C. arundinacea* Roth.
13. *Holcus lanatus* L. Prope Lyck raro; adhuc tantum est a me repertus in pratis prope custodis silvae Dallnitz domicilium. Quum priori tempore duas hujus generis in Borussia provenientes species accuratius perquirerem, definitionem hujus generis esse nimis angustam inveni, si dicitur „gluma bivalvis, biflora; flos inferior hermaphroditus, superior masculus“ — in *Holco* molli enim prope Regiomontum collecto (Willky, Wartnicken) etiam in superiori flore germina observavi; an flos superior fertilis sit, nescio, sed id hac in re non magni est momenti. Aegre fero, quod nunc ob oculos aegrotos exemplaria in Germania collecta examinare non possum.
14. *Corynephorus canescens* P. B.
15. *Aira caespitosa* L.
16. *Avena strigosa* Schreb.
17. *A. pubescens* L.
18. *A. flavescens* L. In hortis graminosis oppidi raro. Non dubito quin haec species his in locis libere proveniat.
19. *Koeleria cristata* Pers.
20. *Triodon decumbens* R. Br.
21. *Melica nutans* L.
22. *Phragmites communis* Trin.
23. *Molinia coerulea* Mönch.
24. *Glyceria spectabilis* M. et K.

25. *G. fluitans* R. Br.
26. *G. plicata* Fr. Unicum exemplar auctumno 1857 ad lacus Lyccensis litus prope dominium Lyck inveni — haud dubie prope Lyck non rara.
27. *G. distans* Wahlenb. In viis ad aedem sacram Lyccensem 1852.
28. *G. airoides* Reichenb. Ad fossas in pratis fluminis Lyccensis hinc inde usque ad silvam Dallnitz.
29. *Briza media* L.
30. *Poa annua* L.
31. *P. nemoralis* L.
32. *P. serotina* Gaud.
33. *P. compressa* L.
34. *P. pratensis* L. cum var. *angustifolia*.
35. *P. trivialis* L.
36. *Festuca ovina* L.
37. *F. rubra* L.
38. *F. elatior* L.
39. *F. gigantea* Vill.
40. *Dactylis glomerata* L.
41. *Bromus secalinus* L.
42. *B. mollis* L.
43. *B. racemosus* L. In sabulosis inter dominium Lyck et pagum Chrosczellen. *Bromus racemosus* L.
44. *B. arvensis* L. In agris prope oppidum et prope Schlosswald.
45. *B. inermis* Leyss.
46. *B. tectorum* L. In agris haud frequens; adhuc tantum in sabulosis inter dominium Lyck et pagum Chrosczellen.
47. *B. sterilis* L. Crescit in agris sabulosis prope silvulam „Schlosswald“, quo eum cum aliis seminibus aliunde esse illatum opinor.

48. *Cynosurus cristatus* L.
49. *Brachypodium silvaticum* Roem. et Schult. In silva:
Kupiker Wald.
50. *Br. pinnatum* P. B. In silva: Baranner Forst a J. Hütthe
inventum.
51. *Agropyrum repens* P. B.
52. *Lolium perenne* L.
53. *L. arvense* With.
54. *L. temulentum* L.
55. *Nardus stricta* L.
56. *Digitaria filiformis* Koch. In sabulosis frequens.
57. *Echinochloë Crus galli* P. B.
58. *Setaria viridis* P. B.
59. *S. glauca* P. B. Cum antecedente in agris sabulosis
frequens.
60. *Milium effusum* L.
61. *Hierochloë australis* Roem. et Schult. In silvula: Schloss-
wald.
62. *Anthoxanthum odoratum* L.
63. *Baldingera arundinacea* G. M. Scherb.
64. *Leersia oryzoides* Sw. In paludosis prope Przykopken;
ad fluminis Lyccensis sinum prope oppidum.

Cyperaceae.

65. *Cyperus flavescens* L. In pratis udis prope dominium
Lyck, in silvula Schlosswald, prope Przykopken.
66. *C. fuscus* L. Semel unicum exemplar inveni ad lacus
magnum Sellment litus.
67. *Heleocharis acicularis* R. Br.
68. *H. palustris* R. Br.
69. *H. uniglumis* Lk.
70. *Scirpus pauciflorus* Lightf.

71. *Scirpus lacuster* L.
72. *S. silvaticus* L.
73. *Eriophorum vaginatum* L.
74. *E. latifolium* Hoppe.
75. *E. polystachyum* L.
76. *Blysmus compressus* Panzer.
77. *Carex dioica* L.
78. *C. intermedia* Good.
79. *C. muricata* L.
80. *C. vulpina* L.
81. *C. teretiuscula* Good.
82. *C. paradoxa* Willd. In silvula Schlosswald, in pratis fluminis Lyccensis, in pratis Karbojin.
83. *C. paniculata* L. Adhuc solum prope Przykopken est reperta.
84. *C. leporina* L.
85. *C. stellulata* Good.
86. *C. elongata* L.
87. *C. canescens* L.
88. *C. caespitosa* L. Crescit haec species Linneana (sec. Fries) in pratis fluminis Lyccensis prope sepulcretum Lyccense.
89. *C. vulgaris* Fr.
90. *C. acuta* L.
91. *C. stricta* Good.
92. *C. panicea* L.
93. *C. pallescens* L.
94. *C. montana* L. In silva Baranner Forst.
95. *C. ericetorum* Poll.
96. *C. praecox* Jacq.
97. *C. digitata* L.
98. *C. hirta* L.

99. *Carex ampullacea* Good.

100. *C. vesicaria* L. Nunquam adhuc hanc cum praecedente specie promiscue crescentem inveni, semper separatae provenire videntur.

101. *C. paludosa* Good.

102. *C. riparia* Curt. Quamquam exemplaria e flora Lycensi mihi desunt, quin proveniat non dubito.

103. *C. Pseudo-Cyperus* L.

104. *C. flava* L.

105. *C. Oederi* Ehrh.

106. *C. distans* L. Prope Kossewen (Kissner!), prope Kleine Mühle! Haec species a cl. v. Klinggraeff pro *Carice binnervi* descripta est.

Junceae.

107. *Juncus communis* E. Meyer cum varietatibus.

108. *J. glaucus* Ehrh.

109. *J. articulatus* L.

110. *J. alpinus* Vill.

111. *J. supinus* Moench. In silva „Dallnitz“ vocata.

112. *J. bufonius* L.

113. *J. compressus* Jacq.

114. *Luzula pilosa* Willd.

115. *L. campestris* DC.

Asphodeleae.

116. *Allium vineale* Reichenb.

117. *Anthericum ramosum* L.

Asparageae.

118. *Asparagus officinalis* L. Utrum sponte sua crescat, certior non factus sum.

Smilaceae.

119. *Convallaria majalis* L.

120. *Polygonatum anceps* Moench.

121. *P. multiflorum* Moench.

122. *Majanthemum bifolium* DC.

123. *Paris quadrifolia* L.

Veratreae.

124. *Tofieldia calyculata* Wahlenb. In paludosis prope dominium Lyccense, prope silvulam Schlosswald, prope Mrosen. Etiam prope Przykopken secundum Menzel crescit unde exemplaria non vidi.

Methoniceae.

125. *Gagea lutea* Schult.

126. *G. pratensis* Schult. In agris argillaceis circa flumen jacentibus.

Tulipeae.

127. *Lilium Martagon* L. In silvis: Baranner Forst, Schlosswald.

128. *Tulipa silvestris* L. In hortis graminosis quasi spontanea facta.

Irideae.

129. *Iris sibirica* L. In pratis prope Sybba.

130. *I. Pseudo-Acorus* L.

Orchideae.

131. *Orchis Morio* L.

132. *O. mascula* L. Unicum exemplar a. 1847 inter virgulta silvulae nunc quidem fere prorsus exstirpatae „Lassek“ vocatae inveni.

133. *O. coriophora* L. In pratis siccis, in quibus proelium prope Prostken commissum est, „Karbojin“ a possessoribus vocatis.

134. *O. incarnata* L.

135. *O. maculata* L.

- 136. *Gymnadenia conopsea* R. Br. Inter fruticeta in pratis „Karbojin“ unicum exemplar inveni.
- 137. *Platanthera bifolia* Rich.
- 138. *Pl. viridis* P. M. E. In pratis „Karbojin“ et inter virgulta silvulae Lassek.
- 139. *Neottia nidus avis* Rich.
- 140. *Epipactis latifolia* All. In silvis: Kupiker Wald.
- 141. *E. palustris* Craz.
- 142. *Cypripedium Calceolus* L. In eadem silva.

Typheae.

- 143. *Typha latifolia* L.
- 144. *T. angustifolia* L.
- 145. *Sparganium ramosum* Huds.
- 146. *Sp. simplex* Huds.
- 147. *Sp. fluitans* Fr. Prope Lyck satis frequens. Quae exemplaria haec ex ditione possideo, ob fructuum formam pro *Sp. fluitante* Fr., quod etiam cl. v. Klinggraeff visum est (Nachtrag p. 105) habere velim. Aegre fero, quod quae exemplaria prope Berolinum collegi quaeque ibi pro *Sp. minimo* Fr. habentur, ob fructuum immaturitatem in differentiis specificis vix discerni possunt.

Aroideae.

- 148. *Calla palustris* L.
- 149. *Acorus Calamus* L. Quum omnino in flora Borussiae tum in flora Lyccensi haec planta, cui patria Asia a nonnullis vindicatur, vulgatissima.

Lemneae.

- 150. *Lemna minor* L.
- 151. *L. trisulca* L.
- 152. *L. polyrrhiza* L.
- 153. *L. gibba* L. Quamquam hanc speciem prope Lyck nondum vidi, provenire non dubito. Lemnis non satis curae adhibui.

Najadeae.

154. *Najas major* Roth. Inveni hanc speciem antea in Borussia nondum observatam anno 1855 in lacu parvulo silvae „Baranner Forst.“ Anno 1856 etiam in lacu Drausen prope Elbing sec. cl. v. Klinggraeff est reperta.

Potamogetoneae.

155. *Potamogeton natans* L.
 156. *P. lucens* L.
 157. *P. perfoliatus* L.
 158. *P. compressus* L.
 159. *P. pusillus* L. Prope Lyck in fossis turfosis non raro.
 160. *P. pectinatus* L.

Juncagineae.

161. *Triglochin palustre* L.

Alismaceae.

162. *Alisma Plantago* L. c. var. β . *lanceolatum*.
 163. *Sagittaria sagittaeifolia* L.
 164. *Butomus umbellatus* L.

Hydrilleae.

165. *Hydrilla verticillata* var. *crispa* Caspary. Reperi hanc speciem rarissimam, cui antea tantum duo loci natales in Europa noti erant, in lacu parvo Sellment prope Lyck a. 1856. Sed frustra flores indagavi; quod eo magis est mirum, quod a. 1857 propter nimiam aestatis calorem lacus aqua tantum a ripis recesserat, ut quae hujus plantae individua ripis proxima erant, fere supra lacus aequor emergerent. Haecce exemplaria omnino calcarea carbonica incrustata erant.

Hydrocharideae.

166. *Stratiotes aloides* L.
 167. *Hydrocharis Morsus ranae* L.

Dicotyledones.**Apetalae.***Coniferae.*

168. *Pinus silvestris* L.
169. *Abies excelsa* DC. Prope Lyck haec species vel sola vel pinibus vel arboribus frondosis intermixta majores silvas efficit. In parte Borussiae orientalis maxime occidentali usque ad Soldau sec. ill. v. Klinggraeff haec arbor non invenitur.
170. *Juniperus communis* L.
171. *Taxus baccata* L. In silva „Milchbuder Forst“ unicum exemplar inveni.

Betuleae.

172. *Betula alba* L.
173. *B. davurica* Pall.
174. *B. humilis* Schkr. In turfosis prope dominium Lyck frequens.
175. *Alnus glutinosa* Gaertn.

Fagineae.

176. *Quercus sessiliflora* Sm. Nondum observavi, sed eam provenire spero. *Walden: W. Karpfen*
177. *Q. pedunculata* Ehrh.

Carpineae.

178. *Carpinus Betulus* L.
179. *Corylus Avellana* L.

Ulmeae.

180. *Ulmus campestris* L. cum var. β . *suberosa*.
181. *U. effusa* Willd.

Urticeae.

182. *Urtica urens* L.
183. *U. dioica* L.

Cannabinae.

184. *Humulus Lupulus* L.

Salicinae.

185. *Salix pentandra* L. Si ill. Schleiden hanc speciem vel *Salicem* cuspidatam accurate perquisivisset, haud dubie sua sententia, illam squamulam, quae ab aliis botanicis pro perianthii rudimento habetur, esse discum (Achselorgan), supersedisset. His enim duabus speciebus pro illa simplici squamula perianthium 3—5-fidum est, quod stamina circumcingit.

186. *Salix fragilis* L.

187. *S. alba* L.

188. *S. amygdalina* L. c. varietatibus.

189. *S. purpurea* L.

190. *S. viminalis* L. Hanc speciem prope Lyck non vidi nisi in salicetis cultam. Quotquot frutices examinavi, erant feminei.

191. *S. cinera* L.

192. *S. caprea* L.

193. *S. aurita* L.

194. *S. Starkeana* Willd. Haec rara species in virgultis prope dominium Lyck, in silvula „Schlosswald“, in pratis „Karbojin“ crescit.

195. *S. nigricans* Fr. Haec species in flora Lyccensi omnium fere *Salicum* vulgatissima.

196. *S. repens* L.

197. *S. rosmarinifolia* L. In virgultis prope dominium Lyck.

198. *S. angustifolia* Wulf. Equidem *Salicem* repentem, rosmarinifoliam et angustifoliam cl. Wimmer ex parte sequens in unam speciem conjungere malim, quum differentiae tam minutae sint, ut numerosae formae vix discerni et definiiri possint. *Salix angustifolia* crescit ad lacus Lyccensis litus prope Chroszczellen et in pratis „Karbojin.“

reperio

199. *Populus tremula* L. *Populum albam* et *nigram* nusquam prope Lyck spontaneas crescentes vidi.

Polygoneae.

200. *Rumex conglomeratus* Murr. *Rumicum* generi non satis in flora Lyccensi operam dedi; *R. obtusifolium* et *sanguineum* ibi crescere non dubito.

201. *R. crispus* L.

202. *R. Hydrolapathum* Huds.

203. *R. Acetosa* L.

204. *R. Acetosella* L.

205. *Polygonum Bistorta* L.

206. *P. amphibium* L. cum var. β . *terrestre*. In varietate *P. amphibii* foliis natantibus, stomata solum in superiore folii pagina reperiuntur, in var. *terrestri* praecipue in inferiore proveniunt, quamquam superior pagina iis non omnino caret.

207. *P. lapathifolium* L. cum var. β . *incanum*.

208. *P. Persicaria* L.

209. *P. mite* Schrk. Crescit in fossis prope sepulcretum Lyccense.

210. *P. Hydropiper* L.

211. *P. minus* Huds. In udibus copiose.

212. *P. aviculare* L.

213. *P. Convolvulus* L. *Polygonum dumetorum* L. prope Lyck frustra investigavi.

Chenopodiaceae.

Flora Lyccensis valde egenae est *Chenopodiacearum*, ne *Chenopodium murale* quidem ibi provenire videtur, quod vero sec. cl. v. Klinggraeff etiam prope Marienwerder non est repertum.

214. *Atriplex patulum* L.

215. *Blitum rubrum* Koch.

216. *Chenopodium urbicum* L.

217. *Ch. album* L.

218. *Ch. hybridum* L.

219. *Ch. polyspermum* L.

Amarantaceae.

220. *Albersia Blitum* Kunth.

Ceratophylleae.

221. *Ceratophyllum demersum* L.

Callitricheae.

222. *Callitriche verna* L.

Daphneae.

223. *Daphne Mezereum* L.

Santalaceae.

224. *Thesium ebracteatum* Hayne. In pratis siccis prope Sybba, in locis silvae „Baranner Forst“ apricis.

Aristolochinae.

225. *Asarum europaeum* L. In fruticetis praecipue coryletis haud infrequens.

226. *Aristolochia Clematidis* L. In hortis — nunc quidem fere prorsus extirpata.

Monopetalae.

Plantagineae.

227. *Plantago major* L.

228. *Pl. media* L.

229. *Pl. lanceolata* L.

Primulaceae.

230. *Anagallis arvensis* L.

231. *Naumburgia thyrsoflora* Moench. Hujus speciei flores adhuc semper non 5-meros sed 6-meros reperi. Exemplaria a me examinata et prope Lyck et Regiomontum et Berolinum erant collecta.

232. *Lysimachia vulgaris* L.

233. *L. Nummularia* L.

234. *Trientalis europaea* L.

235. *Primula officinalis* Jacq.

236. *Hottonia palustris* L.

Ericaceae.

237. *Vaccinium Vitis idaea* L.

238. *V. Myrtilus* L.

239. *V. uliginosum* L.

240. *V. Oxycoccus* Pers.

241. *Arctostaphylos procumbens* E. M. Haec species in pinetis nonnunquam terram denso caespite obducit.

242. *Andromeda polifolia* L.

243. *Calluna vulgaris* Salisb.

244. *Ledum palustre* L.

245. *Pyrola uniflora* L.

246. *P. umbellata* L.

247. *P. rotundifolia* L.

248. *P. chlorantha* Sw.

249. *P. minor* L.

250. *P. secunda* L.

251. *Hypopitys glabra* Bernh.

Utricularineae.

252. *Utricularia vulgaris* L.

253. *U. intermedia* Hayne.

254. *U. minor* L. Crescit cum antecedente in paludibus prope silvam Dallnitz hand procul a custodis silvae „Dallnitz“ domicilio cis flumen Lycense.

Orobancheae.

255. *Lathraea squamaria* L. In silvula Lassek unicum exemplar inveni, in silva prope Corezitzen frequentius (Hüthe!).

Scrophularineae.

256. *Melampyrum nemorosum* L.
 257. *M. pratense* L.
 258. *Pedicularis palustris* L.
 259. *P. Sceptrum Carolinum* L. In turfosis prope dominium Lyck et prope Przykopken.
 260. *Alectorolophus major* Reich.
 261. *A. minor* Reich.
 262. *Euphrasia Odontites* L.
 263. *E. officinalis* L.
 264. *Veronica scutellata* L.
 265. *V. Anagallis* L.
 266. *V. Beccabunga* L.
 267. *V. Chamaedrys* L.
 268. *V. officinalis* L.
 269. *V. longifolia* L. In pratis prope Imionken.
 270. *V. spicata* L.
 271. *V. serpyllifolia* L.
 272. *V. arvensis* L.
 273. *V. verna* L.
 274. *V. triphyllos* L.
 275. *V. agrestis* L.
 276. *V. polita* Fr.
 277. *Digitalis grandiflora* Lam. In silvula „Schlosswald.“
 278. *Scrophularia nodosa* L.
 279. *Sc. Ehrharti* Stev.
 280. *Linaria minor* Desf.
 281. *L. vulgaris* Mill.
 282. *Verbascum thapsiforme* Schrad. *Verbascum Thapsus* L. *re per*
 in flora Lyccensi nondum observavi, praecipue ideo, opinor, *han*
 quod hanc speciem nimis neglexi.
 283. *V. nigrum* L.

Solanaceae.

284. *Hyoscyamus niger* L. cum var. β . *pallidus*.

285. *Datura Stramonium* L.

286. *Solanum Dulcamara* L.

287. *S. nigrum* L.

Convolvulaceae.

288. *Convolvulus sepium* L.

289. *C. arvensis* L.

290. *Cuscuta europaea* L.

Polemoniaceae.

291. *Polemonium caeruleum* L. In pratis udis „Karbojin“
et prope Imionken.

Labiatae.

292. *Mentha aquatica* L. *Lyccis* rara est.

293. *M. sativa* L.

294. *M. arvensis* L.

295. *Elsholtzia cristata* Willd. Unicum exemplar a. 1854
ad lacum magnum Sellment prope Seliggen inveni. In pago
Polonico Bogusseu, qui pago Borussico Klein Prostken est
continuus sec. Hütthe! copiose crescit. Hütthe hanc speciem
etiam in pago Ostrokollen invenisse sibi videtur. In oppido
Lötzen hanc speciem in area quadam 1855 vidi.

296. *Lycopus europaeus* L.

297. *Origanum vulgare* L.

298. *Thymus Serpyllum* L. cum var. β . *angustifolius*.

299. *Th. Chamaedrys* Fr.

300. *Calamintha Acinos* Clairv.

301. *Clinopodium vulgare* L.

302. *Hyssopus officinalis* L. In sepulcreto *Lyccensi!* in
sepulcreto pagi Claussen (Kissner!).

303. *Nepeta cataria* L. In ruderatis domini *Lyck* prope
pontem! in pago Ostrokollen (Kissner!).

304. *Glechoma hederacea* L.

305. *Lamium album* L. Unicum exemplar hujus plantae prope Regiomontum vulgatissimae in horto quodam Lyccensi inveni.

306. *L. purpureum* L.

307. *L. amplexicaule* L.

308. *Galeobdolon luteum* Huds.

309. *Galeopsis Ladanum* L.

310. *G. Tetrabit* L.

311. *G. bifida* Boenningh. Prope Lyck in umbrosis frequens

312. *G. pubescens* Bess.

313. *Stachys silvatica* L.

314. *St. palustris* L.

315. *Betonica officinalis* L.

316. *Leonurus Cardiacus* L.

317. *Ajuga genevensis* L.

318. *A. reptans* L.

319. *Prunella vulgaris* L.

320. *P. grandiflora* Jacq.

321. *Scutellaria galericulata* L. Hanc speciem prope custodis silvae „Dallnitz“ domicilium etiam floribus albis collegi.

Boragineae.

322. *Echinum vulgare* L.

323. *Pulmonaria officinalis* L.

324. *P. angustifolia* L. In silva „Dallnitz“ in silvula „Schlosswald.“

325. *Lithospermum arvense* L.

326. *Myosotis palustris* With.

327. *M. intermedia* Link.

328. *M. arenaria* Schrad.

329. *Anchusa officinalis* L.

330. *A. arvensis* M. B.

331. *Symphytum officinale* L.
 332. *Borago officinalis* L.
 333. *Asperugo procumbens* L.
 334. *Echinosperrnum Lappula* Lehm.
 335. *Cynoglossum officinale* L.

Gentianeae.

336. *Erythraea Centaurium* Pers.
 337. *Gentiana cruciata* L. Secundum floram Borussicam a Menzel prope Lyck collecta; equidem hanc speciem hac ex flora nondum vidi.
 338. *G. Pneumonanthe* L. Prope Lyck frequens in pratis „Biala Biela“ vocatis, prope silvam Dallnitz cis flumen prope Przykopken.
 339. *G. amarella* L. Prope parvum lacum Sellment hanc speciem non nisi floribus albis observavi.

340. *Menyanthes trifoliata* L.

Asclepiadeae.

341. *Cynanchum Vincetoxicum* R. Br.

Oleinae.

342. *Fraxinus excelsior* L.

Stellatae.

343. *Galium Aparine* L.
 344. *G. uliginosum* L.
 345. *G. palustre* L.
 346. *G. boreale* L.
 347. *G. verum* L.
 348. *G. Mollugo* L. cum *G. ochroleuco*.
 349. *Asperula odorata* L. In silva „Kupiker Wald.“
 350. *A. tinctoria* L. In proclivibus calcareo-glareosis ripis lacus Lyccensis prope Sybba, in silva „Baranner Forst.“

Compositae.

351. *Eupatorium cannabinum* L.

352. *Petasites officinalis* Moench. Prope Kossewen; prope Leegen quoque crescere dicitur.

353. *Tussilago Farfara* L.

354. *Aster Amellus* L. In proclivibus ripis lacus Lyccensis prope dominium Lyck.

355. *Erigeron canadensis* L.

356. *E. acer* L.

357. *Bellis perennis* L. In pratis prope pagum Dombrowsken crescere dicitur. Equidem eam nondum in flora Lyccensi vidi; rarissimam vero esse affirmo.

358. *Solidago virga aurea* L.

359. *Inula salicina* L. Inter fruticeta „Birkenwäldchen“ vocata prope dominium Lyck.

360. *I. britannica* L.

361. *Helichrysum arenarium* DC.

362. *Gnaphalium silvaticum* L.

363. *G. uliginosum* L.

364. *Filago minima* Fr. Prope Pyssanitzen.

265. *F. arvensis* L.

366. *Antennaria dioica* R.Br.

367. *Senecio vulgaris* L.

368. *S. silvaticus* L. Rarius provenire videtur; adhuc solum in silva Dallnitz eum reperi.

369. *S. vernalis* Waldst. et Kit. in agris vulgatissimus.

370. *S. Jacobaea* L.

371. *S. paluster* DC.

372. *Chrysanthemum Leucanthemum* L.

373. *Ch. inodorum* L.

374. *Pyrethrum Parthenium* L. Raro; ad ades.

375. *Matricaria Chamomilla* L.

376. *Tanacetum vulgare* L. Prope Lyck non frequens. Ad

lacus Lyccensis litus prope „Altes Vorwerk“; ad viam inter pagos Neuendorf et Sunken.

377. *Anthemis tinctoria* L. Prope Lyck praecipue in calcareo-glareosis haud infrequens.

378. *A. arvensis* L.

379. *A. Cotula* L.

380. *Achillea Millefolium* L. *Achillea Ptarmica* prope Lyck a me desiderata est.

381. *Artemisia Absinthium* L.

382. *A. campestris* L.

383. *Artemisia vulgaris* L.

384. *Bidens tripartita* L. cum varietatibus.

385. *B. cernua* L. cum variet.

386. *Xanthium Strumarium* L.

387. *Carlina vulgaris* L.

388. *Centaurea Jacea* L.

389. *C. austriaca* Willd. In silvula Lassek, ad marginem septentrionali-orientalem silvae Dallnitz.

390. *C. Cyanus* L.

391. *C. Scabiosa* L.

392. *C. maculosa* Lam.

393. *Onopordon Acanthium* L.

394. *Carduus crispus* L.

395. *Cirsium lanceolatum* Scop.

396. *C. palustre* Scop.

397. *C. oleraceum* Scop.

398. *C. arvense* Scop.

399. *Lappa major* Gaertn.

400. *L. minor* DC.

401. *L. tomentosa* Allion.

402. *Serratula tinctoria* L. In silvula Lassek in silva Dallnitz in iisdem locis in quibus *Centaurea austriaca* crescit.

403. *Lampsana communis* L.
 404. *Cichorium Intybus* L.
 405. *Hypochaeris radicata* L.
 406. *H. maculata* L. Prope Lyck in pratis siccis frequens.
 407. *Leontodon hastilis* L.
 408. *L. autumnalis* L.
 409. *Picris hieracioides* L. In silvula Lassek, ad lacum
 Lyccensem prope dominium Lyck.
 410. *Tragopogon pratensis* L. cum var. β . *tortilis*.
 411. *Scorzonera humilis* L.
 412. *Taraxacum officinale* Wigg.
 413. *Lactuca muralis* Less.
 414. *Sonchus arvensis* L. cum var. β . *glabrescens*.
 415. *S. oleraceus* L.
 416. *S. asper* Vill.
 417. *Crepis tectorum* L.
 418. *C. paludosa* Moench.
 419. *Hieracium Pilosella* L.
 420. *H. Auricula* L.
 421. *H. Bauhini* Schult.
 422. *H. pratense* Tausch.
 423. *H. murorum* L.
 424. *H. silvaticum* Gouan.
 425. *H. umbellatum* L.

Dipsaceae.

426. *Succisa pratensis* Moench.
 427. *Scabiosa ochroleuca* L.
 428. *Knautia arvensis* Coulter.

Valerianeae.

429. *Valeriana officinalis* L.
 430. *Valerianella dentata* Poll. In agris argillaceis mon-
 tium ad septentriones spectantium prope oppidum.

Lonicereae.

431. *Linnaea borealis* L. In silva „Dallnitz“ et „Baranner Forst.“

432. *Lonicera Xylosteum* L.

433. *Sambucus nigra* L.

434. *Viburnum Opulus* L.

Campanulaceae.

435. *Jasione montana* L.

436. *Phyteuma spicatum* L. In silvula Lassek.

437. *Campanula Cervicaria* L. In silvula Schlosswald.

438. *C. glomerata* L.

439. *C. Trachelium* L.

440. *C. rapunculoides* L.

441. *C. rotundifolia* L.

442. *C. patula* L.

443. *C. persicifolia* L.

Cucurbitaceae.

444. *Bryonia alba* L.

*Polypetalae.**Paronychinae.*

445. *Herniaria glabra* L.

446. *Spergularia rubra* Presl.

447. *Spergula arvensis* L.

Scleranthaeae.

448. *Scleranthus annuus* L.

449. *ScL. perennis* L.

Alsineae.

450. *Sagina procumbens* L.

451. *S. nodosa* Bartl.

452. *Arenaria serpyllifolia* L.

453. *A. trinervia* L.

454. *Holosteum umbellatum* L.
 455. *Stellaria media* Vill.
 456. *St. holostea* L.
 457. *St. glauca* Wither.
 458. *St. graminea* L.
 459. *St. uliginosa* Murr.
 460. *St. crassifolia* Ehrh. Ad silvae „Mroser Wald“ marginem prope lacus parvi Sellment litus.
 461. *Cerastium semidecandrum* L.
 462. *C. triviale* Link.
 463. *Malachium aquaticum* Fr.

Sileneae.

464. *Dianthus superbus* L. Prope silvae „Dallnitz“ custodis domicilium in pratis raro; in pratis udis prope Imionken.
 465. *D. arenarius* L. In agris sabulosis prope Neuendorf, Hellmahnen, Lypinsken, Pyssanitzen etc., in silva „Mroser Wald.“
 466. *D. deltoideus* L.
 467. *D. Carthusianorum* L. In ripis proclivibus fluminis Lyccensis usque ad silvam „Dallnitz.“
 468. *D. Armeria* L. In silvis; prope Miechowen, in silvula Lassek etc.
 469. *Saponaria officinalis* L. Prope pagum Ostrokollen invenit Hütke!
 470. *Gypsophila fastigiata* L. In silvis sabulosis prope Lypinsken.
 471. *G. muralis* L.
 472. *Silene nutans* L.
 473. *S. Otites* Sm.
 474. *S. noctiflora* L. In agris prope oppidum.
 475. *S. inflata* Sm.
 476. *Viscaria vulgaris* Röhring.

477. *Lychnis alba* Mill. *Lychnis rubra* a me prope Lyck nondum observata est.

478. *Agrostemma flos cuculi* Don.

479. *Githago segetum* Desf.

Cruciferae.

Cruciferae, Papaveraceae, Fumariaceae, Resedaceae et Capparideae in eo conveniunt, earum germina prius quam stigmata fieri. Nascuntur enim primo germina quasi excavandis vegetationis punctis ac non multo postea formam quasi calycum supra apertorum referunt; denique stigmata ex margine adhuc plana quasi lobuli excrescunt. Ill. Schleiden (Grundzüge II. p. 317. Aufl. 3.) evolutionem germinum Cruciferarum et Fumariacearum meis observationibus prorsus contrariam describit, quum primo stigmata postremo germina fieri contendat; eum erravisse certe affirmo.

480. *Thlaspi arvense* L.

481. *Lepidium ruderae* L.

482. *Capsella bursa pastoris* Moench.

483. *Camelina sativa* Crtz.

484. *Berteroa incana* DC.

485. *Alyssum calycinum* L.

486. *Erophila verna* DC.

487. *Nasturtium amphibium* R. Br. cum varietatibus.

488. *N. silvestre* R. Br.

489. *N. palustre* DC.

490. *Barbarea stricta* Andr.

491. *Turritis glabra* L.

492. *Arabis hirsuta* Scop. Exemplaris unici, quod ex flora Lyccensi possideo, folia sunt integra ac basi profunde sagittata; quo circa accuratiores hanc in speciem observationes sunt mihi instituendae. Crescit prope Lyck in agris calcareo-glarcosis inter segetes.

Arabis hirsuta Scop. *Arabis hirsuta* Scop. *Arabis hirsuta* Scop.

493. *Arabis arenosa* Scop. In glareosis a fluminis ostio usque ad Sybba prope lacum Lyccensem.

494. *Cardamine amara* L.

495. *C. pratensis* L. cum var.

496. *Sisymbrium officinale* Scop.

497. *S. Sophia* L.

498. *S. Thalianum* Gay.

499. *Erysimum cheiranthoides* L.

500. *Sinapis arvensis* L.

501. *Raphanistrum arvense* Wallr.

502. *Coronopus Ruellii* Allion. In viis petrosis prope aedem sacram Lyccensem.

503. *Neslia paniculata* Desv.

Fumariaceae.

504. *Corydalis solida* Sm. In silvula Lassek; nunc quidem exstirpata esse videtur.

505. *Fumaria officinalis* L. Generi *Fumariae*, quod jam Ill. Schkuhr, St. Hilaire, Gay (cf. *Annal. des scienc. nat.* 2. Ser. Vol. XVIII. p. 214 — 18.) contenderunt, Bernhardi autem negavit, quatuor ovula sunt, quae ita disposita sunt, ut bina earum in inferiori, bina in superiori germinis parte affixa sint; quarum unicum tantum ovulum in inferiori parte affixum fertile est. Studium evolutionis floris probat, calycem uno sepalorum 2-mero, corollam duobus petalorum 2-meris verticillis constare; de staminibus denique meam sententiam retineo. E basi illius staminum fasciculi, qui petalo calcarato est oppositus, oritur calcar quod in petali cavum calcar intrat.

Papaveraceae.

506. *Chelidonium majus* L.

507. *Papaver Argemone* L.

508. *P. dubium* L. An *Papaver Rhoëas* Lyccis proveniat,

nescio, quum non satis diligentiae huic generi, dum ibi vixi, adhiberem.

Berberideae.

509. *Berberis vulgaris* L. Prope Lyck haud infrequens et in fruticetis et in silvis.

Euphorbiaceae.

510. *Mercurialis perennis* L. In silvula „Lassek“, in fruticetis prope Micchowen.

511. *Euphorbia Helioscopia* L. *Euphorbia Peplus* a me nondum observata est.

Celastrineae.

512. *Euonymus europaea* L.

513. *E. verrucosa* Scop. In fruticetis et silvis frequens.

Rhamnaceae.

514. *Rhamnus cathartica* L.

515. *Rh. Frangula* L.

Araliaceae.

516. *Cornus sanguinea* L.

517. *Hedera Helix* L.

Adoxeae.

518. *Adoxa moschatellina* L. Prope Lyck tantum in silvula Lassek observavi.

Umbelliferae.

519. *Sanicula europaea* L. In silvula Lassek, in silva Kupiker Wald.

520. *Cicuta virosa* L.

521. *Aegopodium Podagraria* L.

522. *Carum Carvi* L.

523. *Pimpinella magna* L. Prope Imionken.

524. *P. Saxifraga* L. cum var. β . *P. nigra* Willd.

525. *Sium latifolium* L.

526. *Oenanthe Phellandrium* Lam.
 527. *Aethusa Cynapium* L.
 528. *Cnidium venosum* Koch. Prope Lyck haec adhuc solum prope Thorn observata species in pratis prope dominium Lyck crescit.
 529. *Selinum Carvifolia* L.
 530. *Angelica silvestris* L.
 531. *Pucedanum Oreoselinum* Moench.
 532. *P. palustre* Moench.
 533. *Pastinaca sativa* L.
 534. *Heracleum Sphondylium* L.
 535. *Laserpitium latifolium* L. In silvula Schlosswald 1854. Annis sequentibus frustra hanc speciem indagavi.
 536. *L. prutenicum* L. In silvula Schlosswald.
 537. *Torilis Anthriscus* Gm.
 538. *Anthriscus silvestris* Hoffm.
 539. *Chaerophyllum aromaticum* L. Frequens in fruticetis et silvis.
 540. *Conium maculatum* L.

Saxifrageae.

- 541. *Saxifraga granulata* L. Adhuc solum in sepulcreto Lyccensi est reperta.
 542. *S. tridactylites* L. Prope Sybba ad litus lacus Lyccensis sabulosum.
 543. *S. Hirculus* L. In turfosis prope dominium Lyck, prope Przykopken, prope Imionken.
 544. *Chrysosplenium alternifolium* L.

Crassulaceae.

545. *Sedum maximum* Sut.
 546. *S. acre* L.
 547. *Sempervivum soboliferum* Sims. In sepulcreto Lyccensi haud dubie culta — sed memini, me hanc speciem in

montibus, qui „Mnoker Berge“ vocantur sponte sua crescentem vidisse.

Hypericinae.

548. *Hypericum perforatum* L.

549. *H. quadrangulare* L.

550. *H. montanum* L.

Oxalideae.

551. *Oxalis Acetosella* L.

552. *O. stricta* L. In hortis Lyccensibus.

Droseraceae.

553. *Drosera longifolia* L. In turfosis prope lacum parvulum, qui a Lyccensibus κατ' ἐξοχήν „Seechen“ vocatur, haud procul a custodis silvae „Dallnitz“ domicilio cis flumen Lyccense raro; prope Przykopken frequentior.

554. *D. rotundifolia* L.

Parnassinae.

555. *Parnassia palustris* L.

Violeae.

556. *Viola palustris* L.

557. *V. odorata* L. Prope Lyck rara: in paeninsula ad ostium fluminis Lyccensis.

558. *V. mirabilis* L. In silvula „Lassek“, prope Miechowen, in silva „Kupiker Wald.“

559. *V. silvestris* Lam. cum var. *Riviniana* Reich.

560. *V. arenaria* DC. In silvula Lassek, Schlosswald; in silva Dallnitz.

561. *V. canina* L.

562. *V. tricolor* L. cum var.

Cistineae.

563. *Helianthemum vulgare* Gaertn. Prope Lyck satis frequens in locis apricis.

Lineae.

564. *Linum catharticum* L.

Geraniaceae.

565. *Geranium silvaticum* L. In paeninsula ad ostium fluminis Lyccensis; in silva Dallnitz haud infrequens.

566. *G. palustre* L.

567. *G. sanguineum* L. Prope Lyck satis frequens.

568. *G. pusillum* L.

569. *G. Robertianum* L.

570. *Erodium cicutarium* Hérít.

Balsamineae.

571. *Impatiens noli tangere* L.

Polygaleae.

572. *Polygala comosa* Schk. In pratis siccis, locis apricis frequens.

573. *P. vulgaris* L.

574. *P. amara* L. Prope Lyck non rara: ad lacus Lyccensis litus prope dominium Lyck, pr. Sybba, Przykopken. J. Hütthe hanc speciem in silva „Baranner Forst“ 1847 etiam floribus roseis invenit, mecumque communicavit.

Acerinae.

575. *Acer platanoides* L. In silva „Kupiker Wald.“

Malvaceae.

576. *Malva Alcea* L. In fruticetis prope dominium Lyck; prope pagum Stradaunen.

577. *M. silvestris* L.

578. *M. rotundifolia* L.

579. *M. borealis* Wallm. Haec species prope Lyck *Malva rotundifolia* fere frequentior crescit.

Tiliaceae.

580. *Tilia parvifolia* Ehrh. In silvula Lassek, in silva Kupiker Wald.

Ranunculaceae.

581. *Delphinium Consolida* L.

582. *Aquilegia vulgaris* L. In silva Dallnitz, in silvula Schlosswald.

583. *Trollius europaeus* L. In pratis prope Soffen (nondum vidi) prope Ostrokollen (Hüthe!).

584. *Caltha palustris* L.

585. *Ficaria ranunculoides* Moench.

586. *Ranunculus aquatilis* L.

587. *R. divaricatus* Schrk. In flumine Lyccensi.

588. *R. Flammula* L. cum var. β . reptans. *Ranunculum* reptantem cum ill. auctoribus florae Borussiae Patze, Meyer, Elkan et cum cl. v. Klinggraeff pro bona specie non habeo, quum in *Ranunculum Flammulam* transeat. Fructuum apicem in *iusdem exemplaribus* et curvatum et rectum vidi. Internodia exemplarium reptantium, quod praecipue auctumno fit, semper fere plusve minusve curvata vidi. Hanc varietatem in silva „Milchbuder Forst“ m. Septembri 1857 magna in copia vidi.

589. *R. Lingua* L.

590. *R. auricomus* L.

591. *R. cassubicus* L. In fruticetis pratorum „Karbojin.“

592. *R. acer* L.

593. *R. polyanthemos* L.

594. *R. lanuginosus* L. In silvula Lassek, prope Miechowen, in silva „Kupiker Wald.“

595. *R. repens* L.

596. *R. bulbosus* L.

597. *R. sceleratus* L.

598. *Myosurus minimus* L.

599. *Hepatica triloba* Chaix. In pratis Karbojin fere solum floribus roseis efflorescit.

600. *Anemone silvestris* L. In proclivibus ripis lacus Lyccensis prope dominium Lyck et prope Sybba.

601. *Anemone nemorosa* L.
 602. *A. ranunculoides* L.
 603. *Pulsatilla patens* Mill. Prope Lyck in silvis frequens:
 in silvis Dallnitz, Baranner Forst, in silvula Schlosswald.

604. *P. pratensis* Mill. Hanc speciem Lyccis non observavi nisi calyce extra sordide violaceo, intra sordide luteo-virescente.

605. *Thalictrum aquilegifolium* L. In pratis Karbojin in virgultis.

606. *Th. simplex* L. Prope sepulcretum „Jerusalem“ vocatum.

607. *Th. angustifolium* L. Rarius provenit: prope Imionken.

Paeoniaceae.

608. *Actaea spicata* L.

Nymphaeaceae.

609. *Nuphar luteum* Sm.

610. *Nymphaea alba* L. Non satis hanc speciem observavi, nescio igitur an *Nymphaea semiaperta* Klingg. Lyccis proveniat.

Ribesinae.

611. *Ribes rubrum* L.

612. *R. nigrum* L.

Oenotheraeae.

613. *Epilobium angustifolium* L.

614. *E. hirsutum* L.

615. *E. parviflorum* Retz.

616. *E. montanum* L.

617. *E. roseum* Schreb.

618. *E. palustre* L.

619. *Oenothera biennis* L.

620. *Circaea alpina* L. In trunco arboris putrido prope Przykopken; nunc quidem exstirpata esse videtur.

Halorrhagideae.

621. *Myriophyllum spicatum* L.

622. *M. verticillatum* L.

623. *Hippuris vulgaris* L. Ferrara; adhuc tantum nonnulla exemplaria inveni prope lacum parvulum „Seechen“ vocatum.

Lythrarieae.

624. *Lythrum Salicaria* L.

Papilionaceae.

625. *Cytisus Ratisbonnensis* Schaeff. Haec species ab Hütthe in Polonia prope fines Borussiae haud procul a pago Klein-Prostken est inventa. Non igitur dubito, quin etiam in circulo Lyccensi proveniat.

626. *Anthyllis vulneraria* L.

627. *Medicago falcata* L.

628. *M. lupulina* L.

629. *Melilotus Petitpierreana* Willd. Unicum exemplar hujus adhuc a me in flora Lyccensi desideratae speciei autumno 1857 in agris prope „Kleine Mühle“ inveni; aliunde eam cum aliis seminibus esse illatam opinor.

630. *Melilotus vulgaris* Willd.

631. *Trifolium Lupinaster* L. Ipse hanc speciem, cui adhuc tantum ille dubius locus natalis prope „Allenstein'sche Glashütte“ in Borussia fuit, anno 1845 in silva „Baranner Forst“ detexi. Post duos annos Kissner eam in silva „Johannisburger Forst“ reperit. Prope Lyck in unico tantum loculo silvae Baranner Forst crescit, ubi nunc fere prorsus extirpata est. Efflorescit floribus luteo-albicantibus, nec, ut in flora Borussia dicitur, floribus rubris.

632. *Trifolium montanum* L.

633. *T. repens* L.

avec trifolium arvense & repens

634. *Trifolium hybridum* L.

635. *T. fragiferum* L. Ad lacus Lyccensis litus prope dominium Lyck (Kissner!) ad lacus magni Sellment ripas prope Seliggen!

636. *T. pratense* L.

637. *T. medium* L.

638. *T. alpestre* L.

639. *T. rubens* L. In silvula Schlosswald 1851 tria solum exemplaria inveni.

640. *T. aureum* Poll. *Trifolium procumbens* et *filiforme* a me nondum observata sunt; sed ea ibi provenire non est dubium.

641. *Lotus corniculatus* L. *Lotus uliginosus* a me antea est neglectus.

642. *Astragalus arenarius* L.

643. *A. Hypoglottis* L. Crescit haec adhuc in Borussia nusquam nisi prope Lyck a me reperta species in ripis proclivibus calcareo-glareosis lacus Lyccensis prope Sybba, in silvula „Seligger Wald“, in silva Dallnitz, sed ubique raro.

644. *A. glycyphyllos* L.

645. *Oxytropis pilosa* DC. In ripis proclivibus lacus Lyccensis prope Sybba.

646. *Onobrychis sativa* Lam. Iisdem in locis post hominum memoriam quasi spontanea.

647. *Vicia silvatica* L.

648. *V. cassubica* L.

649. *V. cracca* L. *Vicia villosa* Lyccis a me desiderata est; eam provenire vix credo.

650. *V. tenuifolia* Roth. A me semel in fruticetis hortorum Lyccensium inventa annis sequentibus desiderata est.

651. *V. sepium* L.

652. *V. sativa* L.

653. *Vicia angustifolia* Roth.
 654. *Lathyrus silvester* L. In silva Baranner Forst, in montibus fruticetosis prope Stradaunen.
 655. *L. paluster* L. Ad balneum Lyccense ad fluminis ostium situm.
 656. *L. pratensis* L.
 657. *L. vernus* Wimm.
 658. *L. niger* Wimm.

Amygdaleae.

659. *Prunus Padus* L.

Rosaceae.

660. *Spiraea Filipendula* L.
 661. *S. Ulmaria* L.
 662. *Crataegus monogyna* Jacq. *Crataegum Oxyacanthum* frustra indagavi.
 663. *Pyrus communis* L.
 664. *P. Malus* L.
 665. *Sorbus Aucuparia* L.
 666. *Cotoneaster vulgaris* Lindl. In Borussia adhuc nondum observata fuit. Crescit prope Lyck in ripis lacus Lyccensis prope Sybba, in silvula Schlosswald inter fruticeta prope lacus Sunowo litus.
 667. *Rosa canina* L.
 668. *Rosa tomentosa* Sm.
 669. *R. rubiginosa* L. In silvula Schlosswald.
 670. *Agrimonia odorata* Mill. Haec species adhuc solum a me in Borussia observata est. Prope Lyck crescit in fruticetis pratorum „Karbojin“, in silva „Kupiker Wald“, ad silvae Dallnitz marginem prope custodis domicilium. Hoc autumno etiam prope Regiomontum in proclivibus inter fruticeta ad „Neue Bleiche“ eam reperi.

671. *Agrimonia Eupatorium* L.
672. *Geum rivale* L.
673. *G. urbanum* L.
674. *G. hispidum* Fr. Prope Lyck non rarum quidem, sed semper singulatim proveniens.
675. *Potentilla alba* L. In graminosis ad lacus Lyccensis litus prope Sybba, in silva Dallnitz.
676. *P. rupestris* L. In graminosis ad lacum Lyccensem prope Sybba.
677. *P. anserina* L.
678. *P. Tormentilla* Schrk.
679. *P. reptans* L. Rara; ad lacum Lyccensem prope „Altes Vorwerk.“
680. *P. argentea* L.
681. *P. collina* Wib. Semel unicum exemplar inveni in sabulosis prope dominium Lyck.
682. *P. cinerea* Chaix.
683. *P. opaca* L. In silva Dallnitz.
684. *Comarum palustre* L.
685. *Fragaria vesca* L.
686. *F. elatior* Ehrh. In hortis quasi spontanea; an aliquando ibi culta sit, nec scio nec credo.
687. *F. collina* Ehrh. In silvula Lassek, ad fossam lacum parvum Sellment cum lacu Lyccensi conjungentem prope Sybba.
688. *Rubus saxatilis* L. Prope Lyck in silvis vulgatissimus.
689. *R. idaens* L.
690. *R. caesius* L. Ob nimiam specierum confusionem nescio, an plures etiam species Lyccis proveniant.
691. *Alchemilla vulgaris* L.
692. *Sanguisorba officinalis* L. In pratis siccis prope Sybba.

Addenda.

Dum hunc libellum conscripsi, ab amico Kissner de nonnullis plantis florulae Lyccensis, quae mihi ibi ignotae erant, certior factus sum. Quarum plantarum exemplaria siccata, a Kissner mecum communicata vidi, his signum! apposui.

693. *Carex muricata* L. β . *virens* prope sepulcretum Lyccense (Kissner!).

694. *Carex remota* L. Reuschendorf prope Lyck (Kissner!).

695. *Carex silvatica* Huds. in silva Kupiker Wald (Kissner!).

696. *Gagea minima* Schult. prope Lyck (Kissner!).

697. *Liparis Loeselii* Rich. Baranner Forst (Kissner 1853!).

698. *Listera ovata* R.Br. Karbojin!

699. *Corallorrhiza innata* R.Br. Lyck sec. Patze, Meyer et Elkan floram Borussicam.

700. *Cephalanthera rubra* Rich. in silva Baranner Forst ad lacus parvulos, qui ibi jacent (Kissner!).

701. *Verbascum Lychnitis* L. prope Baranner Forst (Kissner!).

702. *Dracocephalum Ruyschiana* L. Dallnitz (Kissner!).

703. *Myosotis sparsiflora* Mikan. Lyck sine loco natali (Kissner).

704. *Erythraea pulchella* Fr. prope Oratzen (Kissner!).

Gentiana cruciata L. crescit prope Przykopken (Kissner!).

705. *Arnica montana* L. prope Claussen crescit (Vogt sec. Kissner).

706. *Crepis praemorsa* Tausch prope Reuschendorf (Kissner!).

707. *Stellaria nemorum* L. prope Legen (Kissner!).

708. *Vicia hirsuta* Koch. prope Lyck (Kissner!).

709. *V. tetrasperma* Moench. prope Lyck (Kissner!).

710. *Sarothamnus scoparius* Koch sec. Klinggraeffii floram Borussicam a Bujack prope Lyck est inventus.

Plantae cryptogamae vasculares et Characeae adhuc in
florula Lyccensi repertae.

Lycopodiaceae.

1. *Lycopodium Selago* L. In silva „Szelaser Wald“ raro.
2. *L. annotinum* L.
3. *L. clavatum* L.
4. *L. Chamaecyparissus* Al. Br. In eadem silva raro.
5. *L. complanatum* L. In silvis frequens.

Equisetaceae.

6. *Equisetum arvense* L.
7. *E. silvaticum* L.
8. *E. pratense* Ehrh. Prope Lyck satis frequens.
9. *E. palustre* L.
10. *E. limosum* L.
11. *E. hiemale* L.

Filices.

12. *Botrychium Lunaria* Sw. *Botrychium matricariaefolium*
Al. Br. et *rutaefolium* Al. Br. nondum reperi.
13. *Polypodium vulgare* L.
14. *P. Dryopteris* L.
15. *Polystichum Thelypteris* Rth. Prope Lyck satis fre-
quens et fere semper fructificans.
16. *P. Filix mas* Rth.
17. *P. cristatum* Rth. In silvis Baranner Forst, Milchbude.
18. *P. spinulosum* DC.
19. *Asplenium Filix femina* Bernh.
20. *Pteris aquilina* L.

Characeae.

21. *Chara fragilis* Desv.
22. *Ch. foetida* Al. Br. Prope Przykopken.
23. *Ch. contraria* Al. Br. Prope Przykopken, prope Imionken in lacu „Skomendner See“ vocato.
24. *Ch. hispida* L. Satis frequens in lacubus.
25. *Ch. ceratophylla* Wallr. Hujus speciei magna est copia in lacubus prope Lyck.
26. *Ch. jubata* Al. Br. Haec species, adhuc tantum prope Angermünde et Wilna nota, crescit in lacubus prope Lyck satis frequens. Jam eam inveni in lacu Lyccensi, in lacu Sunowo, in lacu parvo et magno Sellment, in lacu „Skomendner See“ vocato.

Characeae.

- 21. *Chara fragilis* Desv.
- 22. *Ch. foetida* A. Br. Prope Farkopken.
- 23. *Ch. constricta* A. Br. Prope Farkopken, in lacu
in lacu, Skomondum, etc. var. etc.
- 24. *Ch. hispida* L. Salis frequens in lacubus.
- 25. *Ch. verticillata* Wallr. Hujus speciei magna est copia
in lacubus prope Lark.
- 26. *Ch. jubata* A. Br. Haec species, nobis tantum prope
Augsburgum et Wilmam nota, crescit in lacubus prope Lark
salis frequens. Jam non invenit in lacu Farkopken, in lacu
Snaowo, in lacu prope et magnos lacubus, in lacu Skomondum
per Scaer var. etc.

CURRICULUM VITAE.

Natus sum Carolus Gustavus Sanio, fidei evangelicæ addictus, Lyccis Borussorum die V. mensis Decembris anno MDCCCXXXII patre Joanni, quem nuper mortuum lugeo, matre Carolina e gente Saworra, quam hucusque viventem veneror semperque dilectissimam habeo. Primis literarum elementis imbutus, X. annos natus, gymnasium Lycense, quod adhuc directore Fabian floret, adii. Quod quum IX annos frequentassem, testimonio maturitatis munitus, aliam literarum universitatem Albertinam Regiomontanam auctumno anni MDCCCLII petii, ibique a prorectore ill. Rathke in numerum civium academicorum receptus, ordini philosophorum adscriptus sum. Jam quum scholam frequentarem, rerum naturalium, inprimis plantarum studio maxime delectatus sum, quam indolem etiam in eligendo vitæ genere secutus sum. Primis sex mensibus plantarum tantum studio deditus, proximis duodecim mensibus scholis zoologicis, anatomicis, chemicis, physicisque interfui, plurimum otii chemiæ, præcipue experimentis chemicis faciendis tribuens.

Quo tempore circumacto, imprimis illustrissimo Meyer auctore et suasore, qui commodatis, quotquot potuit, libris me semper adjuvit, in medicorum ordinem transii, in quo fui per trium semestrium spatium. In tentamine philosophico quum essem mense Martio anno MDCCCLV probatus, Majo ejusdem anni, ill. Meyer benevole adhortante, Berolinum contendi, qua in urbe ab illustrissimo Alexandro Braun comiter ac liberaliter receptus et libris et consiliis adjutus sum. Verumtamen, quum studii artis medicae, tum nonnullorum laborum, quos, qui hanc artem exerceat, suscipiat necesse est, odio incensus, auctumno anni MDCCCLV, medicorum ordine relicto, ad philosophorum ordinem me revocavi. Ex hac fere solum in studiis botanicis praesertim anatomicis versatus sum.

Augusto mense anni MDCCCLVII, quum rursus discessissem Berolino, Regiomontum me contuli, ut ad gradum doctoris promoverer.

Per quinque semestria Regiomonti his interfui scholis:

- III. Rosenkranz: de logice.
- III. Meyer: de botanice generali et speciali, de plantis cryptogamicis, de historia disciplinae botanicae.
- III. Rathke: de historia animalium vertebratorum et evertbratorum, de splanchnologia et angiologia.
- III. Burdach: de osteologia, de myologia, neurologia; nec minus interfui exercitationibus cadaverum rite secandorum.
- III. Helmholtz: de physiologia, pathologia generali, de physiologia sensuum.
- III. Werther: de chemia anorganica et organica, de chemia analytica.
- III. Moser: de electricitate et magnetismo.
- III. Crnse: de materia medica.

Berolini per quinque semestria haecce audiui collegia:

- III. Busch: de chirurgia.
- III. Henoch: de pathologia speciali et therapia.
- III. Al. Braun: de botanice speciali, de Algis, Characeis, de phyllotaxi, de systemate naturali.
- III. G. Rose: de mineralogia, de crystallographia, de geognosia.
- III. Beyrich: de geognosia.
- III. J. Müller: de anatomia comparata.
- III. Poggendorff: de geographia physica.
- III. Pringsheim: de sexu plantarum.

Omnibus his viris optime de me meritis gratias ago quam maximas semperque habebo.

Jam vero examine rigoroso die XXVII m. Martii rite absoluto, spero fore ut, thesibus huic dissertationi adjectis publice defensis, summi in philosophia honores rite in me conferantur.

THESES.

- I. Crystalli calcareae sulphuricae in plantis nonveniunt, qui pro ea habentur, calcareae cum acidis organicis conjunctae sales sunt.
- II. Schleideni theoria de foliorum accremento est falsa.
- III. Fecundationem ad speciei propagationem (non gemmas dico) necessariam non esse, parthenogenesi probatur.
- IV. Hofmeisteri de Equisetacearum foliorum evolutione observationes publici juris factae a natura discrepant.

UB Wien

+AM50585580X